

Бородін С.Р.

аспірант

КПІ ім. Ігоря Сікорського

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ПОТОЧНИХ ВИКЛИКІВ

З 2002 року в Україні діє Закон України «Про інноваційну діяльність» [1], що склало передумови для розвитку інновацій в Україні. В статті 6 цього Закону визначені шляхи державного регулювання інноваційної діяльності в Україні. Одним із них є створення нормативно-правової бази та економічних механізмів для підтримки і стимулювання інноваційної діяльності. Аналіз статистичних даних, який представлено в роботі [2], свідчить про недостатній рівень впровадження інновацій в Україні до 2020 року. Автори зазначають, що відповідно до рейтингу European Innovation Scoreboard 2020 [3] Україна щорічно погіршує рейтингові оцінки і у 2019 р. вона зайняла 36 місце. Негативна тенденція збереглася і в подальших роках, у 2023 році Україна посіла 38 місце [4].

Для підвищення темпу розвитку інноваційної діяльності в Україні у 2019 році була прийнята «Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року» [5], яка визначила головні проблеми функціонування національної інноваційної екосистеми. Позитивним елементом у визначенні зазначених вище проблем є їх ранжування за життєвим циклом новацій: на етапі створення новацій; на етапі трансферу новацій; на етапі впровадження новації шляхом створення спеціалізованого малого інноваційного підприємства – стартапу; на етапі впровадження новацій на вже існуючому підприємстві, виходу на серійне виробництво. Такий підхід стимулював науковців, освітян та підприємців до вирішення виявлених проблемних питань. Так, наприклад, в багатьох закладах вищої освіти з'явилися стартап-школи, а на провідних освітніх платформах – навчально-освітні курси, що дозволило сформувати в Україні цілу плеяду молодих фахівців, які мають вміння і навички для створення стартапу, впровадження новацій на вже існуючому підприємстві та виходу на серійне виробництво. Іншим прикладом є створення і розвиток індустріальних еко-індустріальних парків, чому посприяв проєкт «GEIPP Ukraine» [6].

Поряд з позитивними прикладами вирішення проблемних питань у сфері інноваційної діяльності, були визначені проблеми, які потребують подальшого вивчення і розвитку:

- Відсутність координації та взаємодії на рівні формування й реалізації політик
- Інновації станом на сьогодні не визначені як державний пріоритет
- Складний процес державної реєстрації та незрозумілий і потенційно корупційний процес експертизи інноваційних проєктів
- Відсутність важливого та дороговартісного для різних типів досліджень обладнання, доступного для спільноти науковців
- Обмеженість доступу дослідників, винахідників, наукоємних стартапів до дослідницької інфраструктури
- Низький рівень взаємодії науки та бізнесу через відсутність платформ для комунікації та кооперації
- Погодження трансферу технологій, створених за бюджетні кошти, за кордоном
- Нерозуміння реального статус-кво по розробках та винаходах (можливо, пріоритетним патентам в Україні)
- Відсутність інструментів підтримки стартапів на всіх стадіях розвитку та системи підтримки [7].

Підсумовуючи, можна стверджувати, що інноваційна діяльність це обов'язкова умова для економічного розвитку держави, і, водночас, є життєво необхідною для України. Де головними викликами будуть, налагодження взаємодії держави з науковцями та інноваторами, а саме заохочення до інноваційної діяльності, державна підтримка на усіх стадіях розвитку та залучення іноземного капіталу.

Перелік посилань:

1. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV : станом на 31 берез. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
2. Економічний механізм стимулювання інноваційної діяльності в Україні. *Домашня сторінка*. URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/handle/123456789/180437>.
3. European Innovation Scoreboard 2020. *European Commission - European Commission*. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_1150.
4. European Innovation Scoreboard 2024 - Publications Office of the EU. *Publications Office of the EU*. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8a4a4a1f-3e68-11ef-ab8f-01aa75ed71a1/language-en>.
5. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року. *Офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2019-p#Text>.
6. Еко-індустріальні парки (ЕІП) | Проект GEIPP Ukraine. *Екоіндустріальні парки (ЕІП) | Проект GEIPP Ukraine*. URL: <https://geipp-ukraine.org/>.
7. WINWIN. Глобальна інноваційна візія України. *WINWIN. Глобальна інноваційна візія України*. URL: <https://winwin.gov.ua/>.
8. Левицький В. Нормативно-правове забезпечення інноваційної та інвестиційної діяльності промислових підприємств України URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/39598> / Віталій Левицький, Сергій Радинський, Ольга Дячун // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2022. — Вип. 2 (27). — С. 25-34.